



Πληροφορίες για το περιβάλλον για ταξιδιώτες στην Κρήτη:

Η δωρική ορεινή πόλη Λατώ 7^{ος} - 4^{ος} αιώνας π.Χ.



Η Λατώ ήταν μία αρχαία πόλη βορειο-ανατολικά της Κρήτης. Πήρε την ονομασία της από τη θεά Λητώ, η οποία στη δωρική διάλεκτο λέγεται «Λατώ» και ήταν η μητέρα του Απόλλωνα και της Αρτέμιδος.

Περίπου 4 χλμ βόρεια-ανατολικά της Κριτσάς (βλ. επίσης το ενημερωτικό φυλλάδιό μας στο: [<http://www.kreta-umweltforum.de/Merkblaetter/070-05.pdf>]) και 15 χλμ. από τον Άγιο Νικόλαο είναι η χτισμένη στην πλαγιά του βουνού αρχαία πόλη Λατώ. Η Λατώ προς Καμάρα, το λιμάνι της Λατούς, βρισκόταν στη θέση της σημερινής πόλης του Αγίου Νικολάου. Μπορείτε να φτάσετε στη Λατώ από την Κριτσά μέσω ενός σηματοδοτημένου στενού δρόμου που καταλήγει σε ένα πάρκινγκ στην είσοδο του αρχαιολογικού χώρου. Οι συντεταγμένες είναι: N 35 ° 10'45 .35, E 25 ° 39'21 .59 Υπάρχει μια υπέροχη αίσθηση ηρεμίας σε αυτό το μέρος με τα εν μέρει καλά διατηρημένα ερείπια και μία θέα προς τον ευρύτερο χώρο και τα γύρω βουνά, η οποία δεν μπορεί να περιγραφεί, αλλά μόνο να βιωθεί. Η είσοδος είναι € 2ανά άτομο.

Η περιοχή ήταν ήδη κατοικημένη από τα τέλη της Υστερομινωικής περιόδου, γύρω στο 1550 – 1.500 π.Χ. Οι Δωριείς άποικοι στη συνέχεια την επέκτειναν από τον 8ο αιώνα π.Χ., και αυτοί οι Δωριείς κάτοικοι δημιούργησαν μια ευημερούσα πόλη, τα διατηρημένα έως σήμερα ερείπια της οποίας προέρχονται κυρίως από την αρχαϊκή και την κλασική περίοδο (7ος - 4ος αιώνας π.Χ.). Η Λατώ είναι επίσης η γενέτειρα του Νεάρχου, του περίφημου ναυάρχου του Μεγάλου Αλεξάνδρου, βλέπε: [<http://de.wikipedia.org/wiki/Nearchos>].

Η Λατώ δεν ήταν περιφραγμένη από ένα πλήρες τείχος, αλλά αμυνόταν από μεμονωμένους πύργους και προμαχώνες που ήταν διανεμημένοι σε όλη την έκταση. Παρά την σημερινή ερειπωμένη κατάσταση, η Λατώ μας δίνει έως και σήμερα μια καλή εικόνα από την εμφάνιση και την ατμόσφαιρα μιας πλούσιας ελληνικής πόλης.



Τον 3ο αιώνα π.Χ. η Λατώ ήταν μέλος της ένωσης των κρητικών πόλεων, είχε υπογράψει συμφωνίες με τη Γόρτυνα, την Ιεράπυτνα και την Ελεύθερνα, ήταν μεταξύ των συμμάχων της Μακεδονίας υπό γορτυνιακάκη ηγεσία, συμμαχία με τον Ατταλο και το 183 π.Χ. ανήκε στις κορυφαίες 30 πόλεις που συμμετείχαν στη συμμαχία με τον Ευμένη Β' (βλ. [http://de.wikipedia.org/wiki/Eumenes_II]). Δεδομένης της σημασίας της Λατούς, ήταν π.χ. η κοπή νομισμάτων πολύ περιορισμένη, κάτι που περιέργως ξεκίνησε μόλις περίπου το 200

π.Χ.. Εκτός από δύο ασημένια νομίσματα, όπου έχουμε από ένα αντίγραφο στο καθένα, στη Λατώ υπήρχε αποκλειστικά μόνο κοπή χαλκινων νομισμάτων.

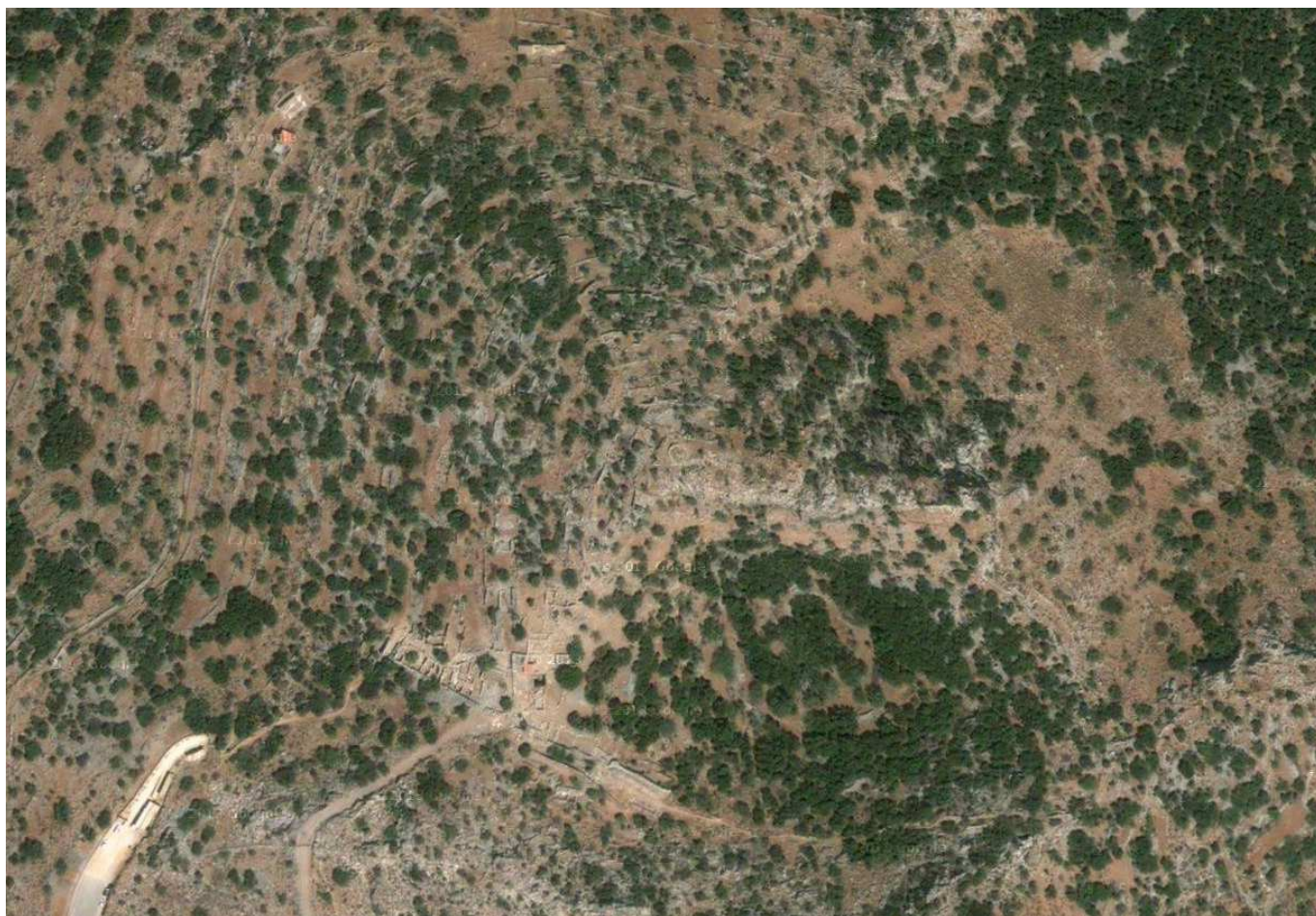
Το τέλος της πόλης της Λατούς κατά πάσα πιθανότητα δεν προκλήθηκε από πολεμικές πράξεις, αλλά από οικονομικούς λόγους, επειδή οι κάτοικοι είχαν μάλλον αποφασίσει να μετοικήσουν σε παράκτιες περιοχές.

Η Λατώ είναι ένα τυπικό παράδειγμα του πρώιμου ελληνικού σχεδιασμού πόλεων, κατά τον οποίο τα διάφορα τετράγωνα χτίζονταν γύρω από ένα κεντρικό σημείο που λειτουργούσε ως αγορά και τόπος συνάντησης. Στην πρώην πόλη εισέρχεται κανείς μέσω μίας πύλης που κάποτε προστατευόταν από έναν μεγάλο πύργο. Μέσα από ένα δρομάκι, περνώντας από το τετράγωνο των τεχνιτών, φτάνει κανείς ψηλά στην πλαγιά του βουνού. Στην κορυφή επάνω, βλέπουμε την Αγορά, όπου δίπλα σε έναν ναό βρίσκεται μια στέρνα, η οποία δεσπόζει στην πλατεία. Επίσης, μπορεί κανείς να υποθέσει πυργόμορφα κτίσματα, πιθανότατα παρατηρητήρια του φρουρίου. Η Αγορά ήταν τόπος συνάντησης και το επίκεντρο της κοινωνικής ζωής αυτής της δωρικής ορεινής πόλης. Στα βόρεια, η πλατεία ήταν πλαισιωμένη από ένα μεγάλο κλιμακοστάσιο που χρησίμευε πιθανότατα στις δημόσιες γιορτές.

Η απέναντι πλαγιά στα νότια της περιοχής αποκαλύπτει στο επάνω διάζωμα έναν σχεδόν πλήρως διατηρημένο ορθογώνιο κύριο ναό. Ακόμα και τον βωμό με τα τρία βαθμιδωτά επίπεδα πριν από τον ναό μπορεί να δει κανείς. Ωστόσο, από τις πραγματικές κατοικίες μπορεί κανείς να μαντέψει μόνο τμήματα αυτών και προφανώς είχαν κατασκευαστεί καλά οχυρωμένες. Αυτό τουλάχιστον υποδηλώνει η αντοχή των τοιχωμάτων.

Οι παρακάτω εικόνες παρουσιάζουν αποσπάσματα από την περιοχή στον χώρο των ανασκαφών:





Απόσπασμα από τα Google-Maps (σε 50μ. ύψος) της πολύ μεγάλης έκτασης της πόλης της Λατούς.





Για τη φυλή των Δωριέων βλέπε: [<http://de.wikipedia.org/wiki/Dorer>].

Για τις ανθρωπόμορφες **τερακότες από τη Λατώ** (από τη Μεσομινωική εποχή έως το τέλος του 6^{ου} αι. π.Χ.) βλέπε **απόσπασμα** εδώ: [<http://archiv.ub.uni-heidelberg.de/propylaeumdok/791/>] ή την **αρχική δημοσίευση** εδώ: „Die anthropomorphen Terrakotten aus Lato, von der mittelminoischen Zeit bis zum Ende des 6. Jhs. v. Chr.“ («Οι ανθρωπόμορφες **τερακότες από τη Λατώ**, από τη Μεσομινωική εποχή έως το τέλος του 6^{ου} αι. π.Χ.»): [http://archiv.ub.uni-heidelberg.de/propylaeumdok/791/1/horst_1.pdf]. – Προσοχή: Η αρχική δημοσίευση είναι 162 MB!

Ένα **βίντεο** για τη **Λατώ** θα βρείτε εδώ: [<http://www.youtube.com/watch?v=4hGxi6vMD3s>].

Μετάφραση από τα γερμανικά: *Μαρία Νικηφόρου*